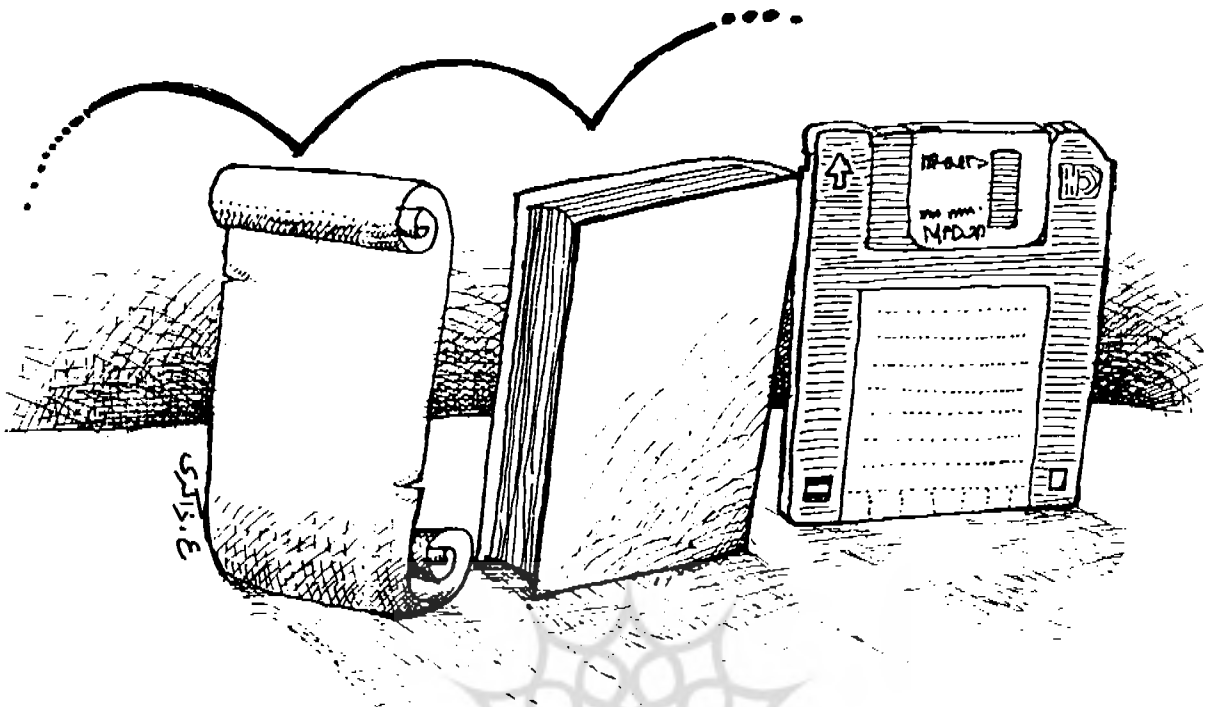

شبکه آگاه‌گر بازرگانی

اشاره:

تجارت ابزاری مطمئن و مؤثر برای رفع نیازمندی‌های انسان است. تاریخ تمدن بشری نشان می‌دهد، از هنگامی که انسان به کشاورزی روی آورد و به ساخت ابزار از فلز پرداخت، تجارت کالا با کالا یا دادوستد پایاپای، وسیله‌ای برای رفع نیازمندی‌هایش شد. پیشرفت علوم و فنون، رواج صنعت و تولید انبوه کالاها، سبب شد که بازرگانی حیطة گستره تری برای رشد و نمو پیدا کند. در دنیای امروز، میزان رشد سالانه تجارت بین‌المللی از رشد تولیدات فراتر رفته است. سالانه بیش از چهار هزار میلیارد دلار کالا در سراسر جهان مبادله می‌شود.

همچنان که علوم و فنون نقش کارآمد خود را در تولید انبوه کالاها متظاهر می‌سازد، فرآیند بازرگانی نیز در دنیای امروز در حال تغییر و تحول است تا بتواند در کوتاه‌ترین زمان، نیازمندی‌های میلیارد‌ها انسان در سراسر کره خاکی را تأمین کند.

امروزه تقسیم‌کار بین‌المللی بر اساس مزیت‌های نسبی شکل می‌گیرد و توسعه تجارت سبب می‌شود که انسان بتواند از تمام استعدادها و پتانسیل‌های اقتصادی موجود در جهان با حداقل هزینه و به شکل بهینه استفاده نماید. با این وجود، تفاوت فاحش میان کشورهای شمال و جنوب در حجم تولید و سهم تجارت جهانی، تنش‌هایی را میان دو گروه به وجود آورده است، به گونه‌ای که اکنون کشورهای جنوب راه توسعه اقتصادی را در الگوی رشد صادرات می‌جویند.

حتی اگر دولتمردان، سیاستگذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی در کشورهای در حال توسعه قادر باشند که به بهترین وضع ممکن از امکانات، استعدادها و پتانسیل‌های اقتصادی در زمینه تولید بهره بگیرند، بدون توسعه صادرات و رونق تجارت، موفق نخواهند شد که از رشد و توسعه اقتصادی پایدار برخوردار شوند. لذا همزمان با گسترش تولید، رونق تجارت الزامی است.

توجه به این نکته ضروری است که تجارت بین‌المللی در حال تحولی شگرف و عمیق است و کشورهایی که به تکنولوژی تجارت الکترونیکی نایل نشوند، از محیط تجارت جهانی حذف و منزوی خواهند شد. خوشبختانه در سال‌های اخیر گام‌های عظیمی جهت همگامی با تکنولوژی تجارت جهانی، در ایران اسلامی برداشته شده و وزارت بازرگانی توفیق یافته که ابزار تکنولوژی نوین بازرگانی را در اختیار تجار قرار دهد.

در باره فعالیت‌های وزارت بازرگانی در حیطة نوین‌سازی فرآیند تجارت داخلی و خارجی و شبکه متمرکز اطلاع‌رسانی بازرگانی، خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی» با مهندس نصرالله مستوفی عضو هیأت‌مدیره و معاون اطلاع‌رسانی شرکت خدمات انفورماتیک راهبر، وابسته به مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، گفت‌وگویی انجام داده که با هم می‌خوانیم:

استان‌ها بتوانند به اطلاعات مربوط به یکدیگر دسترسی پیدا کنند.

○ از طریق شبکه آگاه‌گر بازرگانی، ارتباط با ۵۰ مرکز اطلاع‌رسانی مربوط به سازمان ملل در شبکه اینترنت، برقرار شده است.

○ آموزش از راه دور «کارایی تجاری» از طریق شبکه آگاه‌گر به‌زودی انجام می‌شود و آموزش‌دیدگان پس از موفقیت در امتحانات واحدهای درسی، مدرک عالی کارایی تجارت دریافت می‌کنند.

عضو هیأت‌مدیره شرکت راهبر تصریح کرد: نیاز تجارت در عرصه بین‌المللی، ما را بر آن داشت که شبکه فرصت‌های تجاری الکترونیک را ایجاد کنیم. این فرصت‌ها در حقیقت از ده‌ها میلیون نقطه تجاری در سراسر دنیا شامل تولیدکننده، واردکننده، صادرکننده، درخواست‌ها، قیمت‌ها و مشخصات کالا، در شبکه قرار دارد و متقاضی بدون واسطه می‌تواند ظرف چند ثانیه پیام را دریافت کند و پاسخ دهد.

وی افزود: فرصت‌های تجاری الکترونیک به‌حدی در رشد مبادلات تجاری مؤثر بوده که در حال حاضر ۵۰ تا ۶۰ درصد تجارت کشورهای پیشرفته از این طریق انجام می‌شود.

وی گفت: مشکلات سیستم فرصت‌های تجاری الکترونیک با هماهنگی بخش توسعه و تحقیق دانشگاه سلطنتی ملبورن در استرالیا، برطرف شد و این سرویس برای کشور فراهم گردید.

شبکه آگاه‌گر بازرگانی با توجه به نیاز کشور، ضرورت تبعیت از استانداردهای بین‌المللی برای همگامی با تجارت جهانی و در اجرای تبصره ۲۶ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، ایجاد شد.

معاون اطلاع‌رسانی شرکت خدمات انفورماتیک راهبر، ضمن اعلام این مطلب افزود: از اردیبهشت ۷۵ به‌صورت رسمی اشتراک برای شبکه آگاه‌گر بازرگانی پذیرفته شد که با استقبال خارج از تصویری روبه‌رو گردید.

مهندس مستوفی گفت: این استقبال موجب شد که تلاش بیشتری برای ارائه تسهیلات لازم دیگر در جهت ارتقاء تجارت از طریق شبکه آگاه‌گر صورت بگیرد و در همین راستا، میزان ارائه اطلاعات به‌هنگام افزایش یابد.

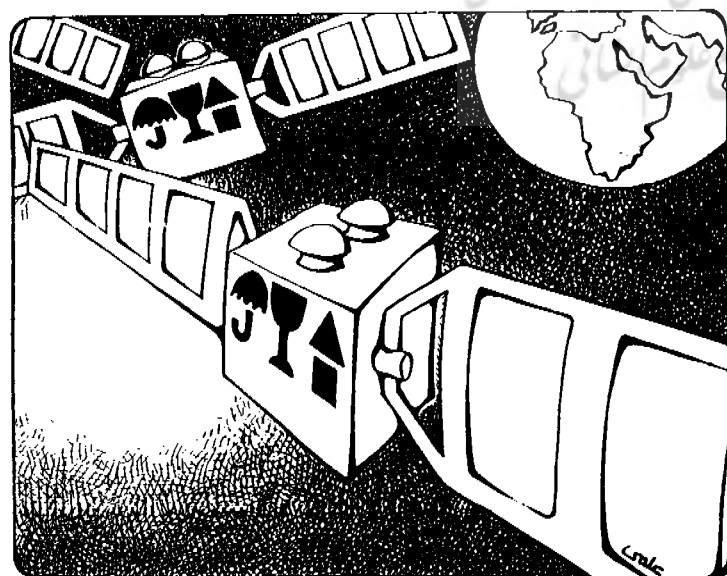
وی گفت: در شبکه آگاه‌گر علاوه بر اطلاعات ثبت سفارش، بخشنامه‌های روزانه وزارت بازرگانی، اطلاعات بورس اوراق بهادار، نرخ برابری ارزها، قیمت طلا و سکه، دیگر آگاهی‌های مورد نیاز روزمره بازرگانان ارائه می‌شود.

○ در شبکه آگاه‌گر علاوه بر اطلاعات ثبت سفارش، بخشنامه‌های وزارت بازرگانی، اطلاعات بورس اوراق بهادار تهران، نرخ برابری ارزها، بهای طلا و سکه، دیگر اطلاعات مورد نیاز روزانه بازرگانان ارائه می‌شود.

وی افزود: تمهیداتی به‌وجود آمده که تجار روی این شبکه با یکدیگر ارتباط برقرار نمایند و آگهی بدهند. ایجاد پست الکترونیک در شبکه آگاه‌گر سبب شد که بازرگانان بتوانند با یکدیگر نامه‌نگاری داشته و برای نخستین بار سیستم خرید و فروش از طریق شبکه ایجاد خواهد شد.

وی گفت: با بررسی‌ها و اقدام‌هایی که از طریق ارگان‌های مالی مانند بانک‌ها انجام شده است، به‌زودی یکی از شرکت‌های وابسته به وزارت بازرگانی، سیستم فروش خود را از طریق شبکه آگاه‌گر فعال می‌کند. در این سیستم، بدون مراجعه به محل، شخص می‌تواند از راه دور خرید کند و بانک نیز به‌عنوان یک بخش تضامنی عمل می‌کند.

مستوفی گفت: در پنج ماه اخیر، شبکه متمرکز اطلاع‌رسانی بازرگانی در برخی استان‌ها از جمله یزد، آذربایجان، چهارمحال و بختیاری، زنجان و... فعال شده و تجار این استان‌ها به‌راحتی اطلاعات موجود در شبکه آگاه‌گر را دریافت می‌کنند. طرح بعدی آن است که شبکه آگاه‌گر به‌عنوان یک «درگاه» عمل نماید به‌نحوی که

با این وصف، تجار از طریق شبکه آگاه‌گر یا مراجعه حضوری می‌توانند هر نوع اطلاعات موردنیاز خود درباره درخواست‌های صادرات و واردات را کسب کنند. با استفاده از شبکه آگاه‌گر به راحتی مشخصات تولیدکننده کالا در سراسر جهان پخش و درباره قیمت‌ها توافق می‌شود و سپس جنس صادر می‌گردد.

وی گفت: نمونه تست عملی با ارسال یک پیام به شبکه تجارت جهانی انجام شد و در کمتر از بیست و چهار ساعت با کمترین هزینه، پاسخ با درخواست‌های گوناگون دریافت شد. با این وصف تجار از طریق شبکه با هزینه بسیار کم می‌توانند محصولات خود را در ده‌ها میلیون نقطه تجاری در جهان معرفی کنند.

○ نیاز کشور، ضرورت تبعیت از استانداردهای بین‌المللی برای همگامی با تجارت جهانی و اجرای تبصره ۲۶ قانون برنامه دوم، منجر به ایجاد شبکه آگاه‌گر بازرگانی شد.

مهندس مستوفی تصریح کرد: هدف اصلی وزارت بازرگانی، ایجاد تسهیلات تجاری برای تمام بازرگانان کشور است تا آنها بتوانند در اسرع وقت و با کمترین هزینه به اطلاعات تجاری موجود دسترسی یابند.

وی افزود: وزارت بازرگانی در راستای حرکت اصلی که ارتقاء تجارت است، شبکه آگاه‌گر بازرگانی را ایجاد نمود. برای ایجاد این شبکه، ابتدا مراکز حضوری مراجعه تجار تشکیل شد تا بازرگانان بتوانند اطلاعات مورد نیاز در زمینه چندین هزار شرکت خارجی، وضعیت صادرات و واردات و قوانین و مقررات تجاری کشورهای مختلف، اطلاعات ثبت سفارش برای صادرات و واردات را دریافت کنند.

مراجعه وسیع بازرگانان به این مراکز، افزایش نقاط تجاری در سراسر جهان و نقش اصلی شبکه‌های اطلاع‌رسانی در این نقاط، این نیاز را نشان داد که باید ترتیباتی اتخاذ شود که تجار بتوانند از راه دور به اطلاعات دست یابند.

وی افزود: اقدامات اولیه برای ایجاد شبکه آگاه‌گر بازرگانی و تعمیم آن در تمام استان‌های کشور در اواخر دی ماه ۷۴ انجام شد. مهندس مستوفی یادآور شد: وزارت بازرگانی این هدف را نیز دنبال می‌کرد که بر اساس استانداردها و پروتکل‌های بین‌المللی که از طرف سازمان‌های زیرمجموعه سازمان ملل به کلیه کشورها درباره تشکیل بستر متشکل و نظام‌یافته اطلاع‌رسانی بازرگانی ارائه می‌شد، شبکه آگاه‌گر بازرگانی را تشکیل دهد تا امکان دسترسی به یک اقتصاد و تجارت توسعه یافته فراهم شود.

○ نیاز تجارت در عرصه بین‌المللی، ضرورت ایجاد شبکه فرصت‌های تجاری الکترونیک را نشان داد. این سیستم در واقع ظرف چند ثانیه از ده‌ها میلیون نقطه تجاری در سراسر دنیا، پیام را دریافت می‌کند و متقاضی بدون واسطه می‌تواند به پیام پاسخ دهد.

○ با ایجاد مرکز دائم اینترنت در تهران (برای بازرگانی) و اتصال به شبکه جهانی نقاط تجاری، به‌زودی شبکه آگاه‌گر به نقاط تجاری به‌صورت هم‌زمان متصل خواهد شد.

وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: مراسلات تجاری کشورهای پیشرفته در ساختار EDI و تحت استاندارد «ادی فاکت» صورت می‌گیرد. برای دستیابی به این روش، تمهیداتی برای ارسال پیام‌ها به‌صورت «ادی فاکت» در ایران با هماهنگی دفتر سازمان ملل (مربوط به نقاط تجاری در استرالیا) به‌عمل آمد و این امر تحقق یافت.

وی در تشریح این روش گفت: در این روش پیام ساده تولیدکننده به ساختار «ادی فاکت» تبدیل می‌شود و تمام کشورهای که از سیستم EDI و ادی فاکت استفاده می‌کنند پیام را دریافت و رؤیت می‌نمایند.

وی گفت: برای دسترسی به بانک‌های اطلاع‌رسانی جهانی از طریق شبکه آگاه‌گر بازرگانی، با توجه به این امر که مراکز آگاه‌گر سازمان ملل در شبکه اینترنت قرار داشت، فعالیت وسیعی انجام شد و هم‌اکنون ارتباط با ۵۰ مرکز اطلاع‌رسانی مربوط به سازمان ملل در شبکه اینترنت برقرار شده است.

وی افزود: اطلاعات مربوط به قیمت کالاها در بازارهای جهانی به‌صورت روزانه روی شبکه آگاه‌گر درج می‌شود. کتاب قوانین و مقررات گمرک و تمام فرصت‌های تجاری (به‌روز) در داخل شبکه قابل دسترسی است و مشترکان شبکه آگاه‌گر، اطلاعات مربوطه تا یک ماه قبل را در اختیار دارند.

وی تصریح کرد که این سرویس‌ها به حدی مطلوب است که تجار ایرانی مقیم خارج از کشور در ردیف مشترکان شبکه آگاه‌گر بازرگانی قرار گرفته‌اند و از طریق پست الکترونیک، اطلاعات موردنیاز را درخواست می‌کنند که برایشان ارسال می‌شود.

وی افزود: بانک‌های اطلاع‌رسانی روی دیسک‌های فشرده ضبط شده و به‌زودی از طریق شبکه آگاه‌گر برای مشترکان قابل دریافت خواهد بود.

مهندس مستوفی افزود: به‌زودی قیمت کالاها به‌صورت روزانه

بر روی شبکه آگاه‌گر حتی در اختیار خانم‌های خانه‌دار قرار خواهد گرفت. دستیابی به این اطلاعات در کاهش ترافیک، مصرف سوخت و... مؤثر خواهد بود و صرفه‌جویی‌های کلانی به‌همراه خواهد داشت.

○ فرصت‌های تجاری الکترونیک در رشد تجارت مؤثر بوده و ۵۰ تا ۶۰ درصد تجارت کنونی کشورهای پیشرفته، از این طریق انجام می‌شود.

○ با ارسال قیمت کالاها به روی شبکه آگاه‌گر بازرگانی در آینده نزدیک، به کاهش بار ترافیک و مصرف سوخت کمک می‌شود که صرفه‌جویی‌های کلانی در بر خواهد داشت.

وی درباره فعالیت‌های آتی در این زمینه اظهار داشت: ایجاد یک سرویس ارزش افزوده از فعالیت‌های آینده مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی است. این سرویس بستری در شبکه آگاه‌گر ایجاد می‌کند که در برقراری سریعتر تجارت الکترونیک، نقش بسزایی خواهد داشت.

مهندس مستوفی در بخش دیگری از سخنانش به خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی» گفت: در شبکه اینترنت یک محیط گرافیک تصویری وجود دارد که شخص می‌تواند تصویر محصولی را که خریداری می‌کند، ببیند. مدتی قبل در اینترنت مرکزی با عنوان "Iran Commerce" که به وزارت بازرگانی مربوط است، ایجاد شد. بازرگانان می‌توانند آگهی‌ها و درخواست‌های گرافیک خود را (برای مثال شکل کالای خود) در این شبکه قرار دهند. شبکه آگاه‌گر بازرگانی نیز به‌زودی به شبکه گرافیک در داخل کشور تبدیل خواهد شد و به‌صورت ساده‌تری، همه چیز را بر اساس تصویر اطلاعات در اختیار متقاضیان قرار خواهد داد.

○ با استفاده از شبکه آگاه‌گر به راحتی مشخصات تولیدکننده در سراسر جهان پخش و درباره قیمت توافق می‌شود و سپس جنس صادر می‌گردد.

○ مرکز «ایران کامرس» مربوط به وزارت بازرگانی در شبکه اینترنت ایجاد شده و بازرگانان با استفاده از محیط گرافیک تصویری اینترنت می‌توانند آگهی‌ها و درخواست‌های گرافیک خود را در این شبکه قرار دهند.

افزود: شبکه نقاط تجاری دنیا روزبه‌روز در حال افزایش است و متولی آن سازمان ملل می‌باشد. این سازمان تأکید دارد که کشورهای عضو هر چه سریعتر به شبکه مذکور متصل شوند.

مهندس مستوفی وعده داد که به‌زودی مدرک عالی کارآیی تجارت از طریق شبکه آگاه‌گر بازرگانی اعطا می‌شود.

وی افزود: استانداردهای خاص برای آموزش تجار ارایه می‌شود و آنها با روند تجارت بین‌الملل آشنا می‌شوند. واحدهای درسی این آموزش که مقدمات فنی آن با هماهنگی دانشگاه سلطنتی ملیبورن استرالیا فراهم شده، از طریق شبکه آگاه‌گر ارایه می‌شود. تدریس از راه دور تمام واحدها در مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی انجام می‌شود و ممتحنان تأییدشده دانشگاه ملیبورن در مراکز آموزش مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی امتحان می‌گیرند. پس از موفقیت آموزش دیدگان در امتحانات واحدهای درسی مورد بحث، به آنها مدرک عالی با تأیید دانشگاه ملیبورن اعطا می‌گردد.

○ مراسلات تجاری کشورهای پیشرفته در ساختار EDI و تحت استاندارد «ادی فاکت» صورت می‌گیرد. با هماهنگی دفتر سازمان ملل مربوط به نقاط تجاری در استرالیا، ادی فاکت در ایران فعال شد.

○ سرویس‌های شبکه آگاه‌گر بازرگانی به حدی مطلوب است که تجار ایرانی مقیم خارج از کشور به مشتریان این شبکه پیوسته‌اند و از طریق پست الکترونیک اطلاعات مورد نیازشان را درخواست می‌کنند که به سرعت برایشان مخابره می‌شود.

وی اظهار امیدواری کرد که آموزش در استان‌ها از طریق شبکه آگاه‌گر به‌زودی آغاز شود.

وی گفت: شبکه آگاه‌گر به تجار این سرویس را ارایه می‌کند که ارسال مراسلات آنها به یک آدرس فاکس، به گیرنده‌ای دیگر تلکس و حتی گیرنده سوم تلفن‌گرام شود. این سرویس در شرف ارایه می‌باشد.

وی درباره مشتریان شبکه آگاه‌گر بازرگانی اظهار داشت: این شبکه مشتریان مختلفی در بخش‌های دولتی و خصوصی دارد. □

وی از ایجاد قریب‌الوقوع مرکز دائم اینترنت در تهران (برای بازرگانی) و اتصال به شبکه جهانی نقاط تجاری دنیا خبر داد و